

ДО ПИТАННЯ ОДНОЗЕРНОВОГО ВИСІВУ НАСІННЯ

Гевко Б.М., д.т.н., Лотоцький Р.І., к.т.н.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Павельчук Ю.Ф., інж.

Подільський державний агротехнічний університет

Приведена конструкції апарата для виготовлення стрічок-носіїв для однозернового посіву насіння. Також приведені конструкції сівалки для реалізації посіву насіння з використанням новітньої технології стрічка-носій

Постановка проблеми. В структурі рослинництва України зернові, колоскові й технічні культури займають провідне місце та відіграють основну роль в забезпеченні населення продуктами харчування, а промисловості – сировиною.

Удосконалення існуючих способів сівби та технічних засобів точного висіву дозволить більш як у два рази зменшити норму висіву, а за рахунок створення оптимальних умов для проростання насіння й розвитку рослин – підвищити врожайність зернових культур на 10-15%.

У зв'язку з цим, дослідження спрямоване на розробку технологічного процесу та обґрунтування параметрів апаратів точного висіву насіння (АТВН) сільськогосподарських культур на основі ресурсозберігаючих технологій, є актуальним і має важливе народногосподарське значення.

Результати досліджень. Конструктивно-технологічний аналіз АТВН зернових сільськогосподарських культур показав, що на теперішній час ще не створено високопродуктивні та надійні апарати. З урахуванням потреб було розроблено ряд винаходів, які значно покращать продуктивність та якість посіву сільськогосподарських культур.

Найперспективнішим і базовим для подальшого процесу використання сівби сільськогосподарських культур з зернинами є апарат для виготовлення насінєвих стрічок, який зображено на рис. 1.

Апарат виконано у вигляді рами 1, на якій змонтовані всі вузли. З лівої сторони рами виконано ліву вертикальну стійку 2, а з правого кінця – праву вертикальну стійку 3. З низу лівої вертикальної стійки 2 на кронштейні 4 встановлена гофрована бухта 5 на осі 6 з можливістю кругового повертання. На правій вертикальній стійці 3 зверху встановлена на осі 7 гладка стрічка 8 з можливістю кругового повертання. Між лівою 2 і правою 5 вертикальними стійками встановлено стрічковий конвеєр 9. У гофрованої стрічки 5, відстань між сусідніми виїмками 10 гофра 11 є рівною відстань між зернинами при їх висіві у ґрунт. При її розмотуванні гофрована стрічка 5 є у взаємодії з лівим кінцем стрічкового конвеєра 9. Під бухтою гладкої стрічки 8 на кронштейні 12 встановлено формувальний зубчастий інструмент 13, в якому зуби виконані

рівномірно по колу, а відстань між зубами 14 дорівнює відстані між сусідніми насінинами 15 розміщеними на нижній гофрованій стрічці. Зверху лівого кінця стрічкового конвеєра 9 жорстко на кронштейні 16 встановлено одно зерновий висівний апарат 17 з насіннеукладчиком 18 насінин 15 гофровану нижню стрічку 10. З лівого кінця рами 1 встановлено привід 19, за допомогою якого здійснюється привід всіх механізмів відомим способом. Намотування насінєвих стрічок з насінням здійснюється в бухту 20 на вісь 21, яка встановлена на підставках 22. Керування апаратом здійснюється з пульта керування 23.

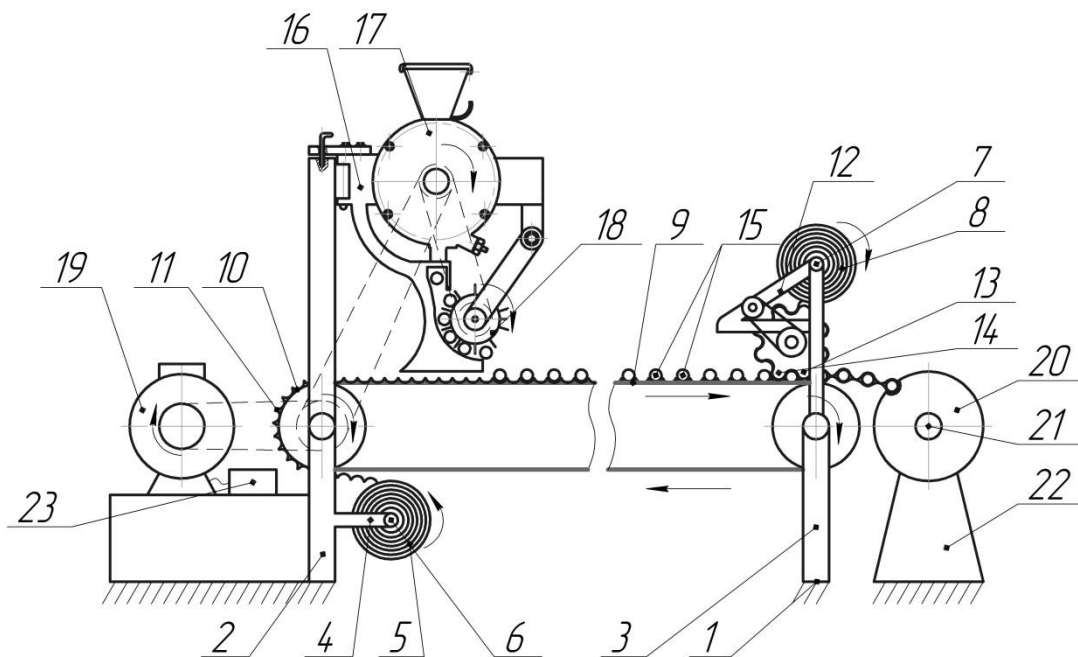

Рис. 1 – Апарат для виготовлення насінєвих стрічок

Крім цього гофрована 5 і гладка 8 стрічки є попередньо просочені у розчині 3 відповідними добривами і висушені.

Робота апарату здійснюється наступним чином. Гофрована висушена стрічка 5 розмотується і за допомогою скочу її кінець кріпиться до стрічки стрічкового конвеєра 9. Здійснюється відладка апарата, після якої встановлюють апарат на стенд і здійснюється процес склеювання насінєвих стрічок з насінням. Стрічковий конвеєр 9 подає гофровану стрічку 5 під висівний апарат 17, який за допомогою насіннеукладчика 18 складає насінини 15 у виїмки 10 гофр. При подальшому переміщенні з бухти подається гладка стрічка 8, за допомогою формувального інструмента 13 і зубів 14 здійснюється склеювання гофрованої сторони з зернинами 15 з верхньою гладкою стрічкою 8, які покриті відповідною склеюванню речовиною відомим способом. Після чого насінєва стрічка намотується на вісь 21 в бухту 20 на підставці 22.

Також було розроблено апарат для висіву стрічкового насіння в ґрунт, який зображено на рис. 2.

Сівалка для висіву насіння з використанням стрічки – носія виконана у вигляді рами 1, яка встановлена на опорні колеса 2 і за допомогою навіски 3 з'єднана з трактором або з іншою тягою. За переднім опорним колесом 2 на

стійці 4 жорстко встановлено сошник клиновидної форми 5 з можливістю регулювання його положення по висоті відомим способом. За переднім опорним колесом 2 над сошником 5 жорстко встановлено ящик 6 з відкритим дном для встановлення, наприклад, 4...6 насінєвих бухт 7 з насінинами на опорній осі 8, яка двома опорними кінцями 9 є у взаємодії з відкритими опорними шийками 10 з можливістю обертowego і осьового переміщень. Ящик 6 закритий кришкою 11 і встановлений на шарніри з можливістю відкривання.

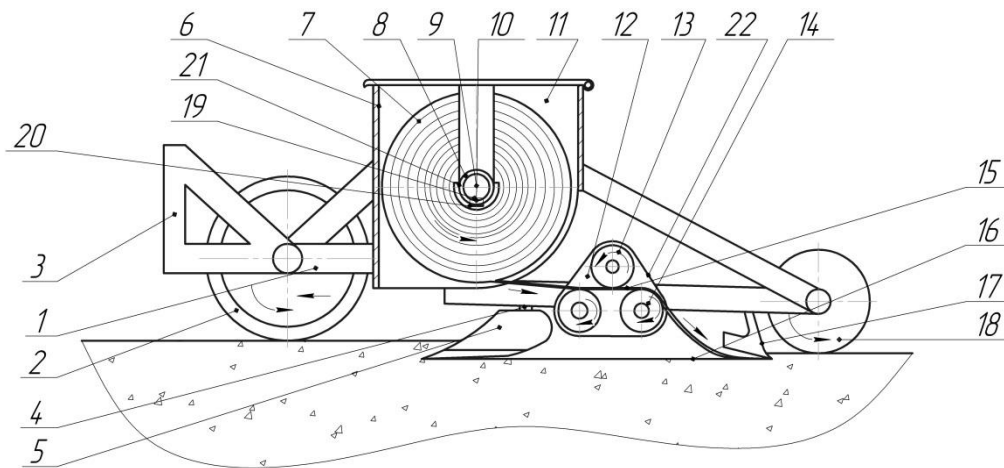

Рис. 2 – Сівалка для висіву насіння з використанням стрічки – носія

У простір під ящиком 6 і за сошником 5 встановлено подаючий механізм 12 у вигляді трох барабанів 13, які розміщені у вигляді трикутника – два барабани 14 встановлено знизу горизонтально, а третій зверху над нижніми, з можливістю кругового провертання. Барабани є у взаємодії із стрічкою – носієм, а за подаючим механізмом на рівні бороздни 16 встановлені загортачі 17 насінин ґрунтом і прикочувальні котки 18. Опорний вал 8 стрічки носія 7 виконано з осьовим пазом 19, який є у взаємодії з шпонкою 20 роз'ємних втулок 21, на які встановлені насінєві бухти 7 з можливістю їх кругового провертання і осьового переміщення за допомогою шпонок 21 у відповідні рядки бороздни 16, після закінчення висівання насіння з окремих бухти 7 в борозну. Привід механізму подач може бути від трактора або від опорного колеса 2 відомим способом пасом 22.

Робота сівалки для висіву насіння з використанням стрічки носія насіння здійснюється наступним чином. Бухти 7 у кількості 4..6 штук встановлюють на опорний вал 8 і встановлюють у ящик на опорні шийки 10 ящика 6 при відкритій кришці 11. При цьому кінець стрічки носія 15 вкладають у борозну 16 пригортають землею, встановивши її спочатку між барабанами 14. Включають трактор і здійснюють осьове переміщення – стрічка – носій зернин вкладається в борозну і загортачі 17 її загортають, а також їх ущільнюють прикочувальними котками.

До переваг сівалки відноситься зменшення енерговитрат посіву і відпрацьована технологічність конструкції.

Висновок

Розроблено апарат для виготовлення стрічок – носіїв насіння і сівалка для їх висіву в фермерських і тепличних господарствах.

Список використаних джерел

1. Басин В.С. Машины для точного посева промышленных культур конструкция и расчет / В.С. Басин., Л.В. Погорелый.- К: Техника, 1987.- 157 с.
2. Бойко А.І. Нові конструкції ґрунтообробних та посівних машин / Бойко А.І., Свірень М.О., Шмант С.У., Нажнов М.М., - К.: Техніка, 2003.- 204 с.
3. Ломакин, С.Г. Тенденции развития конструкций посевных машин в СССР и за рубежом. / С.Г. Ломакин, Е.Л. Ревякин. // Обзорная информация ЦНИИТЭИ. -М.: Сельхозтехника, 1975. 91 с.

Аннотация

К ВОПРОСУ ОДНО ЗЕРНОВОГО ВЫСЕВА СЕМЯ

Гевко Б.М., Лотоцький Р.И., Павельчук Ю.Ф.

Приведенная конструкции аппарата для изготовления лент-носителей для однозернового посева семян. Также приведены конструкции сеялки для реализации посева семян с использованием новейшей технологии лента-носитель

Abstract

THE QUESTION ONE GRAIN SEED

B. Gevko, R. Lototsky, U. Pavelchuk

Present construction machine for making films, media odnozernovoho seeding. Also, given the design of drills for sowing seeds using the latest technology tape carrier